

Luontoylänkö-työryhmä

10.10.2025

Luontoylänkö 2030 -hankkeen arvoperusta ja yleiset toimintaperiaatteet

1. Hankkeen lähtökohtana on ekologinen kestävyys, jonka rajoihin kaikki ihmistoiminta on sovitettava. Hanke edistää monilajista oikeudenmukaisuutta. Hankkeen toimintaa ohjaa tietoisuus luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä, luontokadosta, kiihtyvistä maankäytön muutoksesta ja voimistuvasta ilmastomuutoksesta. Hanke painottaa näiden paikallisia seurauksia Hämeen järviylängöllä, kuitenkin sivuuttamatta maakunnallisia, kansallisia ja globaaleja näkökulmia.
2. Hanke ohjaa alueen asukkaita, vierailijoita, virkistyskäyttäjiä, yhteisöjä, yrityksiä ja organisaatioita luonnonvarojen kestäväan käyttöön, kulutuksen vähentämiseen sekä tietoisuuteen valintojen ja toiminnan ympäristövaikutuksista ja luontojalanjäljestä. Yhteistyössä etusijalla ovat samalla periaatteella toimivat tahot.
3. Hanke tukee avointa ja aktiivista kansalaisyhteiskuntaa omalla toiminnallaan. Hanke puolustaa lähidemokratiaa ja näkee tarpeen vahvistaa luonnon hyväksi toimivien osallisuutta hankealueella.
4. Hankkeessa tehdään tietoista tulevaisuusperintötyötä sekä luonnon että tulevien luonnossa toimivien sukupolvien hyväksi. Tavoitteena on jättää perinnöksi Hämeen järviylänkö, jonka luonto ja ihmiset voivat tulevaisuudessa paremmin kuin hankkeen toteutusaikana.
5. Hanke ottaa toiminnassaan huomioon yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden ja sosiaalisen kestävyuden sekä tiedostaa haja-asutusalueiden erityiskysymykset.
6. Hanke arvostaa Hämeen järviylängön kulttuuriperintöä sekä alueen kylien toimintaa, asukkaita ja muita toimijoita. Hanke näkee taiteen ja kulttuurin merkityksen ja mahdollisuudet yhteiskunnallisesti merkittävien tai ristiriitaisten aiheiden käsittelyssä.
7. Hanke edistää tieteellisen tiedon käyttöä ja parhaan saatavissa olevan tiedon popularisointia alueen luonnon ja sen parissa toimivien hyväksi. Hanke tavoittelee yhteyksiä ja yhteistyötä sivistyksen, koulutuksen ja tutkimuksen toimijoiden kanssa.
8. Hanke tavoittelee aidosti uusia yhteyksiä, näkökulmia ja toimintatapoja tinkimättä kuitenkaan luonnonsuojelun ja luonnon ennallistamisen tavoitteista.

9. Hanke toimii rohkeasti ja ketterästi ja tarttuu uusiin mahdollisuuksiin ennakkoluulottomasti.
10. Hanke välttää yhteistyössään kumppaneita, joiden toimintaan liittyy ilmeinen viherpesun riski. Ympäristövastuu näkyy hankkeen toiminnassa ja materiaaleissa.
11. Hanke hyödyntää tietoa myös ylänköseudun, Kanta-Hämeen tai Suomen ulkopuolelta ja on valmis yhteistyöhön ylimaakunnallisesti tai Suomen muiden maisemaseutujen kanssa.
12. Hankkeen omalla toiminnalla aiheutetaan mahdollisimman vähän luonto- ja ilmastohaittaa. Maastokausien aikana työntekijä liikkuu hankealueella pääasiassa pyöräillen omalla kalustolla. Digitaalisia välineitä ja ratkaisuja käytetään mahdollisimman laajalti. Hanketyöntekijän työssään käyttämällä sähköllä on Suomen luonnonsuojeluliiton EKOenergia-merkki.
13. Hanke näkee luonnonsuojelun, ennallistamisen, luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun parissa työskentelevät yrittäjät voimavarana ja kumppaniverkostona, jolla on merkittävä rooli luonnon tilan parantamisessa. Hanke tavoittelee yhteyksiä myös muihin yrityksiin tai yhteisöihin, jotka voivat tukea luonnon parissa toimivia yrittäjiä ja luoda yhteistyöllä uutta elinvoimaa erityisesti järviylängön haja-asutusalueille. Hanke puoltaa ja puolustaa alueen luontoarvoja kunnioittavaa sekä ekologisesti kestävää paikallista elinkeinotoimintaa.
14. Hankkeessa tuotettu tieto on lähtökohtaisesti avointa. Tuotettua tietoa voidaan jättää julkistamatta luonnonsuojelullisista syistä, esimerkiksi herkkien kohteiden tai lajiesiintymien suojaamiseksi lisääntyvältä häiriöltä. Tarvittaessa sovelletaan varovaisuusperiaatetta, jonka mukaan luontoarvoilla on suurempi oikeus säilyä kuin ihmisillä saada tietoa rajoittamatta. Tiedon saatavuutta ei voida rajoittaa yhteistyökumppanin pyynnöstä hankkeen niissä osissa, joiden rahoitusehdot vaativat, että tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä.
15. Hankkeessa noudatetaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan hyvää tieteellistä käytäntöä, taide- ja kulttuurialan eettistä ohjeistoa sekä luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelmassa mainittuja parhaita käytäntöjä. Maastotyössä toimitaan jokaisenoikeuksien rajoissa ja noudatetaan varovaisuusperiaatetta maastotyön ajoituksessa (pesimäaika) sekä näytteenotossa. Hankkeessa kerättyä tietoa varten laaditaan GDPR-asetuksen mukainen rekisteri- ja tietosuojaseloste.